

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Nucleus Practici Tractatus, De Legibus

Marchius, Ewald

Coloniæ Agrippinæ, 1660 [erschienen] 1661

Cap. XIV. An in omnibus sit potestas Leges ferendi? & qui illam habeant?

urn:nbn:de:hbz:466:1-42256

quam tulerit, nulla. Cæterum an ipso jure, an vero validitas vel nullitas sententiæ seu processus pendeat ab eventu probandæ vel improbandæ causæ, variant interpretes, sed verius est ipso Jure, & quidem utroque esse nullum, est enim periculosissimum, & à ratione alienum, coram judice suspecto litigare.

De Potestate Legis Humanæ.

C A P U T XIV.

An in hominibus sit Potestas Leges ferendi? Et quæ illam habeant?

IN Communitate perfecta, necessaria est Potestas, ad quam spectat gubernatio civitatis, nam ut ait Sap. Prov. 11. ubi non est Gubernator corruet populus, & S. Thom: opusc. 20 de regimine Principum libro 1. capite 1.

Hinc Magistratus humanus, si in suo ordine supremus sit, habet potestatem ferendi Leges, sibi proportionatas, scilicet civiles seu Humanas, quas ex vi juris naturalis, & valide & juste condere potest, servatis conditionibus ad Legem necessarijs. Ita S. Thom. 1. 2. q. 90. & 69. Soto Sylvester. Covarruvias, & alij ideoque requiritur Potestas Jurisdictionis meri Imperij, vel existentis in gradu proximo, quia sicut condere Leges, unus est, ex præcipuis actibus Gubernationis Reipub, ita

præcipuam & superiorem requirit. Potestatem. Ita omnes Canonistæ: Hæc autem Potestas primario & per essentiam in Deo est, communicatur autem Regibus per aliquam participationem. Suarez de Leg. lib. 1. cap. 8. Hæc quæ Potestas, ex sola rei natura, in nullo singulari homine consistit, sed in hominum collectione. Prior pars est S. Thomæ. 2. q. 90. Item l. 1. § de constit. Princ. Soto lib. 1. de Jure & Justitia. Covarruvij. Navarri, & omnium Canonistarum. quia ex natura rei, omnes homines nascuntur liberi, & ideo, nulli habent Jurisdictionem politicam in alium, sicut nec Dominium: Posterior est Suarez lib. 3. de Leg. cap. 2. Licet hæc Potestas sit veluti proprietas naturalis, perfectæ communitatis hominum, ut talis est: nihilominus tamen non est in ea immutabiliter, sed per essentiam ipsius communitatis, ideo per aliam justam viam, potest illa privari, & in alium transfundi. Ita Suarez.

Hinc pater, Potestatem civilem quoties in uno homine vel Principe reperitur legitimo ac ordinario Jure, à Populo & communitate manasse, vel proxime vel remote, nec potest aliter haberi ut justa sit. Ita communitate Juristæ in lib. 1. ff. de constit. Princ. & S. Thom. 2. q. 90. Ideoque licet hæc Potestas

sæpius
redit
ponit
succes
est ad
non p
gnur
natur
buer
Repu
bean
gib. c
A
univ
tes t
citat
cap
tam
no I
H
gibu
non
ordi
ve si
nom
sub
tate
Ecc

ſæpius ſit in Regibus per ſucceſſionem hæ-
reditariam, nihilominus tamen, hæc præſup-
ponit Dominium, vel Potestatem in eo, cui
ſucceditur, & ideo neceſſario, deveniendum
eſt ad aliquem, qui alteri non ſucceſſit, quia
non proceditur in infinitum, ille autem, Re-
gnum & Potestatem non habuit à ſe, Jure
naturæ, ideo neceſſe eſt, ut ille primus, ha-
buerit Potestatem ſupremam immediate à
Repub. Succeſſores autem illius, ab illa ha-
beant mediate & radicaliter. Suarez lib. 3. Le-
gib. cap. 4. nu. 3.

An vero, Imperator habeat Potestatem
universalem, ferendi Leges civiles, obligan-
tes totam Eccleſiam, variant Doctores, quos
citatur Suarez loco dicto, & concludit ibidem
cap. 8. Eum, non poſſe per illas obligare to-
tam Eccleſiam, ſed tantum primario Roma-
no Imperio ſubjectos.

Hæc Potestas condendi Leges, eſt in Re-
gibus pro ſuo Regno, & in omnibus, qui
non recognoſcunt ſuperiorem, quo ad Sub-
ordinationem temporalis Jurisdictionis, ſi-
ve ſint Duces vel Comites aut quolibet alio
nomine vocentur, eo modo & conditione,
ſub qua data eſt, & translata per Communi-
tatem. S. Thom. 1. 2. q. 90. & Canonistæ in c.
Eccleſia de conſit.

Hæc

Hæc etiam Potestas, est in illis communitatibus perfectis, quæ per se ipsas gubernantur, sive aristocratice vel populariter: l. omnes populi ff. de Just. & Jure, Idem est in Rebus publicis uti Veneta, Genuensi, & similibus, qui supremam in se Potestatem retinent unaquæque autem civitas, tantum habet de Potestate condendi Leges, quantum habet de Jurisdictione superiori Baldus in lib, omnes populi ff. de Justitia & Jure.

C A P U T XV.

An Leges Regni vel Territorij obligent subditos quando extra illud versantur? vel advenas dum in eo ad tempus subsistunt.

LEx non obligat extra terminum Territorij illius Superioris, vel Principis à quo fertur, & ideo Incolæ illius Territorij, per se loquendo, non peccant, etsi contra illam agant, dum extra Territorium existunt, est communis Sententia Doctorum in cap. 2 de constit: in 6. quia Jurisdictio particularis, non extenditur quo ad Leges ferendas, extra Territorium, cum alioquin Princeps excederet sphaeram suæ activitatis, ut loquuntur Philosophi.

Hoc autem intellige de propria obligatione Legis directivæ, & in Conscientia; nam in